

Rakvere Realgümnaasiumi gümnaasiumiastme õppekava üldosa
Kehtib alates 2019/20. õppeaastast gümnaasiumiastmes alustanutele

I ÜLDSÄTTED

1. Rakvere Realgümnaasiumi gümnaasiumiastme õppekava on Rakvere Realgümnaasiumi õppe- ja kasvatustöö alusdokument.
2. Rakvere Realgümnaasiumi õppekava terviktekst on kättesaadav Rakvere Realgümnaasiumi veebilehel aadressil rrg.ee
3. Rakvere Realgümnaasiumi õppekavas on üldosa ja ainekavad.
4. Rakvere Realgümnaasiumi õppekava üldosas esitatakse
 - Rakvere Realgümnaasiumi õppe- ja kasvatustöö eesmärgid ja põhimõtted;
 - õppesuundade kirjeldused ning tunnijaotusplaan õppeaineti ja aastati, valikkursuste loendid ja valimise põhimõtted;
 - läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted, lõimingu põhimõtted;
 - õpilasuurimuste ja praktiliste tööde korraldus;
 - ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted;
 - õppe ja kasvatuse korraldus ning ajakasutus;
 - hindamise korraldus;
 - gümnaasiumi lõpetamise korraldus;
 - karjääriteenuste korraldus;
 - aineõpetaja töökava koostamise põhimõtted;
 - kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.
5. Ainevaldkonniti koondatud ainekavades esitatakse klassiti
 - aine õppe-eesmärgid;
 - õppetegevus;
 - aine õpitulemused ja õppesisu ning nendevahelised seosed;
 - aine õppesisu seos õppekava läbivate teemadega ning lõimumine teiste õppeainetega;
 - ainealased, ainetevahelised, klassidevahelised, ülekoolilised projektid ning pikemaajalised koolidevahelised projektid;
 - kasutatav õppekirjandus ja õppevahendid.

II RAKVERE REAALGÜMNAASIUMI ÕPPEKAVA ÜLDOSA

1. Rakvere Reaalgümnaasiumi õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid ja põhimõtted

1.1. Rakvere Reaalgümnaasiumi õppekava lähtealus

Rakvere Reaalgümnaasiumi gümnaasiumiastme õppekava koostamisel on lähtunud gümnaasiumi riiklikust õppekavast ja kooli arengukavast, pidades silmas piirkondlikke vajadusi, lastevanemate ja õpilaste soove ning kasutatavaid ressursse.

Gümnaasiumihariduses toetatakse võrdsel määral õpilase vaimset, füüsilist, kõlbelist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut ning tema individuaalsetest eripäradest ja isiklikest huvidest tulenevate haridusvajaduste rahuldamist. Gümnaasium loob igale õpilasele võimalused tema võimete maksimaalseks arenguks õpilase eelistusi arvestades, loovaks eneseteostuseks, teaduspõhise maailmapildi kinnistumiseks ning emotsionaalse, sotsiaalse ja kõlbelise küpsuse saavutamiseks.

Gümnaasium jätkab põhikoolis toimunud väärtuskasvatust, kujundades eelkõige väärtushoiakuid ja -hinnanguid, mis on isikliku õnneliku elu ja ühiskonna eduka koostoimimise aluseks. Tähtsustatakse väärtusi, mis aitavad kaasa ühiskonna inimvara ning riigi majanduse arengule.

Riiklikus õppekavas oluliseks peetud väärtused tulenevad Eesti Vabariigi põhiseaduses, ÜRO inimõiguste ülddeklaratsioonis, lapse õiguste konventsioonis ning Euroopa Liidu alusdokumentides nimetatud eetilistest põhimõtetest. Alusväärtustena tähtsustatakse üldinimlikke väärtusi (ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu) ja ühiskondlikke väärtusi (vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus).

Gümnaasiumiharidus on jätkuks põhiharidusele uue põlvkonna sotsialiseerumisel, mis rajaneb eesti kultuuri traditsioonidel, Euroopa ühiseväärtustel ning maailma kultuuri ja teaduse saavutustel. Gümnaasiumihariduse omandanud vaimselt, sotsiaalselt, emotsionaalselt, kõlbeliselt ja füüsiliselt küpsed inimesed tagavad Eesti ühiskonna sotsiaalse, kultuurilise, majandusliku ja ökoloogilise arengu jätkusuutlikkuse.

1.2. Õppe- ja kasvatusesmärgid ja põhimõtted

1.2.1. Gümnaasiumil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne. Gümnaasiumi ülesanne on noore ettevalmistamine toimimiseks loova, mitmekülgse, sotsiaalselt küpse, usaldusväärse ning oma eesmärgi teadvustava ja saavutada oskava isiksusena erinevates eluvaldkondades: partnerina isiklikus elus, oma kultuuri kandja ja edendajana, tööturul erinevates ametites ja rollides ning oma ühiskonna ja looduskeskkonna jätkusuutlikkuse eest vastutava kodanikuna.

1.2.2. Õpetuse ja kasvatuses põhitaotluseks on, et õpilased leiavad endale huvi- ja võimete kohase tegevusvaldkonna, millega siduda edasine haridustee. Gümnaasiumi ülesanne on luua tingimused, et õpilased omandavad teadmised, oskused ja väärtushoiakud, mis võimaldavad jätkata tõrgeteta

õpiteed kõrgkoolis või gümnaasiumijärgses kutseõppes.

1.2.3. Nende ülesannete täitmiseks ja eesmärkide saavutamiseks keskendutakse

- 1) õpilaste iseseisvumisele, oma maailmapildi kujundamisele ja valmisolekule elus toime tulla;
- 2) adekvaatse enesehinnangu kujundamisele;
- 3) iseseisva õppimise ja koostööoskuste arendamisele;
- 4) edasise haridustee võimaluste tutvustamisele ja hindamisele;
- 5) kodanikuoskuste, -aktiivsuse ja -vastutuse väljakujunemisele.

1.2.4. Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.

1.2.5. Kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse põhikooli õpetuses ning kasvatuses erilist tähelepanu eesti keele õppele.

1.3. Pädevuste kujundamine Rakvere Reaalgümnaasiumis

Pädevus on asjakohaste teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas tulemuslikult toimida.

Rakvere Reaalgümnaasiumi õppekava taotleb õpilaste üldpädevuste ja valdkonnapädevuste kujundamist.

1.3.1. Üldpädevus

Rakvere Reaalgümnaasiumi õppekavas taotletavad üldpädevused ja peamised tegevused nende kujundamisel.

Üldpädevus

Tegevused

Üldpädevus	Tegevused
<u>Kultuuri- ja väärtuspädevus</u> Suutlikkus hinnata inimsuhteid ning tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda, analüüsida ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, loodusega, oma ja teiste maade ning rahvaste kultuuripärandiga ja nüüdiskultuuri sündmustega, väärtustada oma loomingut ja kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid ja arvestada nendega otsuste langetamisel; olla salliv ja koostööaldis ning panustada ühiste eesmärkide saavutamisse.	<ul style="list-style-type: none">● riiklike, rahvakalendri ja kooliga seotud tähtpäevade tähistamine● riikliku, rahvuse ja oma kooli sümbolika väärtustamine● kooliruumide kaunistamine lähtuvalt tähtpäevadest ja õppetöös käsitletavast temaatikast● omaloomingupäev● koorilaulukultuuri arendamine, kooride osalemine üldlaulupidudel ja konkurssidel● teatrite ja muuseumide külastused● silmapaistvate õpilaste tunnustamine kooli kodulehel ja infokraanidel● parimate lõpetajate tunnustamine kooli meenega

	<ul style="list-style-type: none"> ● õpilasvahetus sõpruskoolidega Saksamaal ja Soomes ● keeleõppereisid Inglismaale ● koostöö YFU-ga ● osalemine loomingulistel konkurssidel ● õpilaskonverents ● hõimupäeva tähistamine ● rebaste ristimine, tutipäev ● erinevad teemapäevad, loengu- ja kontserdisarjad ● koostöö erinevate haridus- ja kultuuriasutustega, vilistlaskoguga
<p><u>Sotsiaalne ja kodanikupädevus</u></p> <p>Suutlikkus ennast teostada, toimida teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ning järgida ühiskonnas kehtivaid väärtusi ja norme ning erinevate keskkondade, sh suhtluskeskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, inimõigusi, religioonide ja rahvuste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel; suutlikkus mõista globaalprobleeme, võtta kaasvastutus nende lahendamise eest; väärtustada ja järgida jätkusuutliku arengu põhimõtteid; tunnetada end dialoogivõimelise ühiskonnaliikmena Eesti, Euroopa ja kogu maailma kontekstis.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● õpilasesinduse kaasamine kooliellu ● rahuloluküsitluste korraldamine ● projekt „Tagasi kooli“ ● lastevanemate kool ● osavõtt projektidest ja kampaaniatest: <ul style="list-style-type: none"> ○ kodanikuhariduse programm Minu Riik ○ kodanikupäev ○ vabaühenduste praktika ○ tudengivarjupäev ○ varivalimised ○ töövarjupäev ○ karjäärikonverents
<p><u>Enesemääratluspädevus</u></p> <p>Suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi, arvestada oma võimeid ja võimalusi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades, käituda ohutult ja järgida terveid eluviise; lahendada oma vaimse ja füüsilise tervisega seonduvaid probleeme;</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● arenguvestlused ● rahuloluküsitlused ● omaloomingupäev ● KARLA, RealiTV ● õpilaskonverents ● loengud ja vestlused tervisliku eluviisi, suhtlemisprobleemide, eneseteostuse

<p>käituda inimsuhetes sõltumatult; hankida teavet edasiõppimise ja tööleidmise võimaluste kohta, kavandada oma karjääri.</p>	<p>teemadel</p> <ul style="list-style-type: none"> ● uurimistööd ● Rajaleidja töötoad ● karjääriõpetuse tunnid ● kohtumised erialaspetsialistidega koolis ja asutustes/ettevõtetes ● TORE tugitegevus
<p><u>Õpipädevus</u></p> <p>Organiseerida õpikeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; leida sobivad teabeallikad ja juhendajad ning kasutada õppimisel nende abi; planeerida õppimist ning seda plaani järgida; kasutada õpitut, sealhulgas õpioskusi ja -strateegiaid, erinevates olukordades ning probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varemõpituga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, tugevusi ja nõrkusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasiõppimise võimalusi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● teadusteater ● karjääripäevad: tutvumine erinevate ametitega töökohtadel ● eesmärgistatud ja tagasisidestatud õppekäigud ● rollimängud ● arenguestlused ● töö andekatega: ettevalmistused olümpiaadideks, konkurssideks, võistlusteks
<p><u>Suhtluspädevus</u></p> <p>Suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada emakeeles ja iseseisva keelekasutaja tasemel vähemalt kahes võõrkeeles, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; koostada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust, kasutada korrektset ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● omaloomingupäev ● emakeele nädal, võõrkeelee päev, keeleolümpiaadid ● õpilasvahetuse, keeleõppereiside, õpilaskonverentsi jm kooli ettevõtmiste kajastamine meedias ● huviringid ● õpilaskonverents ● etluskonkursid

<p><u>Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogia-pädevus</u></p> <p>Suutlikkus kasutada matemaatikale ja loodusteadustele omast keelt, sümboleid, meetodeid ja mudeleid, lahendades erinevaid ülesandeid kõigis elu- ja tegevusvaldkondades; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia tähtsust ning mõju igapäevaelule, loodusele ja ühiskonnale; mõista teaduse ja tehnoloogiaga seotud piiranguid ja riske; teha tõenduspõhiseid otsuseid erinevates eluvaldkondades; kasutada uusi tehnoloogiaid loovalt ja uuendusmeelselt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● teadusteater, KÄNGURU, TÜ teaduskool jm ● eesmärgistatud õppekäigud ● TÜ õpikojad ● koostöö kõrgkoolidega ● uued õpikeskkonnad: Showbie, ArcGis, eliademy, Kahoot, Moodle jm ● loodusteaduste praktika
<p><u>Ettevõtlikkuspädevus</u></p> <p>Suutlikkus ideid luua ja neid ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi; aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmäärke, koostada lühija pikaajalisi plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi, näidata initsiatiivi ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendus-meelselt ja paindlikult muutustele ning võtta arukaid riske; mõelda kriitiliselt ja loovalt, arendada ja hinnata oma ja teiste ideid.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● õpilasuurimused ja praktilised tööd ● õpilaskonverents ● õpilaste (ÕE) kaasamine jõululaada, sõbrapäeva, teemapäevade ja teiste ürituste korraldamisse ● keskkonnaprojektid: veepäev, puude istutamine jt ● „Tagasi kooli“ ● Teadlaste Õö Festival ● heategevusprojektid: Ole Hea, sõbralt sõbrale laat ● ReaaliTV arendamine ● õpilasfirmade asutamine ● äriplaani koostamine ja ettevõtluspraktika ● osalemine ENTRUMil jm-s ettevõtlusega seotud projektides ● osalemine leiutajate konkursil ● gümnaasiumi projektid: muusikal, Suur Pauk ● vabaihenduste praktika
<p><u>Digipädevus</u></p> <p>Suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuv ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● andmeotsing ja töötlus: esitluste koostamine, loov-, uurimistööd, muud ainealased projektid ● infotunnid õpetajalt õpetajale

<p>kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraalilisi ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● loengud, vestlused interneti turvalisusest ● erinevate e-õpikeskkondade kasutamine ● robotikaring
---	---

1.3.2. Üldpädevused ning õppe ja kasvatuse rõhuasetused Rakvere Reaalgümnaasiumi õppekavas

1. Gümnasist käitub eetilisel, järgib üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid. Gümnasist vastutab oma valikute, otsustuste ja endale võetud kohustuste eest, austab teiste inimeste ja iseenda vabadust, on suveräänne isiksus.
2. Gümnasist kasutab erinevaid õpistrateegiaid, oskab koostada uurimistöid ja seda esitleda, oskab olla meeskonna liige ja panustada ühiste eesmärkide saavutamisse.
3. Gümnasist aitab teadlikult kaasa eesti rahvuse, keele, kultuuri ja Eesti riigi säilimisele ja arengule, mõistab eesti kultuuri Euroopa ja teiste rahvaste kultuuri kontekstis; mõistab, väärtustab ja austab oma ja teiste rahvaste kultuuritraditsioone.
4. Gümnasist suudab hinnata oma taotlusi, arvestades oma võimeid ning võimalusi, oskab ette näha võimalikku edu ja ebaedu, on teadlik erinevatest töövaldkondadest, tööturu suundumustest; oskab hankida teavet edasiõppimise ja tööleidmise võimaluste kohta, kavandab oma karjääri.
5. Gümnasist kasutab korrektset ja väljendusrikast keelt, oskab argumenteeritult väidelda.
6. Gümnasist mõtleb kriitiliselt ja loova, arendab ning hindab oma ja teiste ideid, põhjendab oma valikuid ning seisukohti.
7. Gümnasist valdab vähemalt kahte võõrkeelt iseseisva keelekasutaja tasemel.
8. Gümnasist kasutab matemaatilisi teadmisi ja meetodeid erinevates eluvaldkondades.
9. Gümnasist omab väljakujunenud loodusteaduslikku maailmapilti ning mõistab nüüdisaegse loodusteaduse olemust, teab globaalprobleeme, võtab kaasvastutuse nende lahendamise eest, väärtustab ja järgib jätkusuutliku arengu põhimõtteid.
10. Gümnasist kasutab nüüdisaegset tehnoloogiat eesmärgipäraselt ja vastutustundega, hindab tehnoloogiliste rakenduste mõju igapäevaelule, omab kaalutletud seisukohti tehnoloogia arengu ja selle kasutamisega seotud küsimustes.

11. Gümnaasist on kujundanud oma aktiivse kodaniku positsiooni, tunnetab end dialoogivõimelise ühiskonnaliikmena Eesti, Euroopa ja globaalses kontekstis, oskab konflikte vältida ja lahendada, käitub tolerantselt.
12. Gümnaasist hindab heatasemelist kunsti, oskab oma loomingus käsitseda töövahendeid ning kasutada tehnikaid ja materjale.
13. Gümnaasist elab tervislikult, oskab hoida ja vajaduse korral taastada oma vaimset ja füüsilist vormi.

1.3.3. Valdkonnapädevused

1. Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna.

Ainevaldkonna peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused. Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad ka teiste ainevaldkondade õppeained ning tunni- ja kooliväline tegevus.

Rakvere Reaalgümnaasiumi gümnaasiumiastme õppekavas on järgmised ainevaldkonnad:

- keel ja kirjandus,
- võõrkeeled,
- matemaatika,
- loodusained,
- sotsiaalsed,
- loovained,
- kehaline kasvatus.

2. Valdkonnapädevuste kujunemist kirjeldatakse ainekavades klassiti.

3. Ainekavades esitatakse nii gümnaasiumi õpitulemused kui ka õpitulemused õppeteemade läbimisel või osaoskused.

4. Õpitulemused toetavad valdkonnapädevuste kujunemist.

5. Väärtushoiakuid väljendavaid õpitulemusi numbriliselt ei hinnata, vaid antakse nende saavutatuse kohta õpilasele sõnalist tagasisidet.

2. Tunnijaotusplaan

2.1. Tunnijaotusplaani koostamise aluseks on gümnaasiumi riiklikus õppekavas esitatud kohustuslike ning valikkursuste minimaalne arv ning loetelu.

2.2. Õpilase minimaalne õppekoormus gümnaasiumi jooksul on 96 kursust (1 kursus on 35 õppetundi).

2.3. Kohustuslike kursuste arv

	Majanduse õppesuund		Reaal- loodusteaduslik õppesuund	Humanitaar õppesuund	
	kitsas matemaatika	lai matemaatika		kitsas matemaatika	lai matemaatika
10. klass	32,5	34,5	33,5	31,5	33,5
11. klass	28,5	31,5	30,5	28,5	31,5
12. klass	28	30	32	29	31
Kokku	89	96	96	89	96

2.4. Kohustuslike ning lisakursuste jaotus õppesuundades (vt lisa 1)

2.5. Rakvere Reaalgümnaasiumi valikkursuste loend (vt lisa 2)

Valikkursused toimuvad üldjuhul 11. ja 12. klassis. Registreerimine valikkursustele toimub 10. klassis II poolaastal.

2.6. Valikaineid valitakse sellise arvestusega, et oleks täidetud punktis 2.2. esitatud nõue.

3. Läbivad teemad

3.1. Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineteüleised ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

3.2. Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige

1) õpikeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õpikeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmäärke;

2) aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, korraldatakse koos aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekooolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;

3) valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;

4) läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;

5) korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälist õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivad teemad ja nende peamised käsitlemise meetodid ning tegevused on:

<p><u>Elukestev õpe ja karjääriplaneerimine</u></p> <p>Taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutavas õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● erinevate elukutsete tutvustamine nii aine- kui klassijuhatajatundides ● lapsevanemate, vilistlaste, külaliste kaasamine ● „Tagasi kooli“ ● karjääriõpetuse tunnid 11. klassis ● õpilasvahetus Eestis ja välismaal ● vabaühenduste praktika ● noorte infomess Noor Meister ● koostöö Eesti Töötukassa ja Tööinspektsiooniga ● tudengivari, töövari ● õppekäigud ettevõttesse ● lahtiste uste päevad erinevates koolides ● karjääripäev ● karjäärialane infonurk 2. korrusel ● karjääriteemaliste veebilehekülgede lingikogu kooli kodulehel
<p><u>Keskkond ja jätkusuutlik areng</u></p> <p>Taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning jätkusuutlikkust väärtustades on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● osalemine erinevates keskkonnaprojektides ● õppekäigud RMK radadel ● keskkonnaameti projektid ● looduskeskused, muuseumid ● “100 tamme park” ● “Teeme ära!” jt ● gümnaasiumi valikkursus „Loodusteadused, tehnoloogia, ühiskond“ ● gümnaasiumi loodusteaduste praktika ● õppekäigud ja nende kajastamine ● külalisesinejate loengud, vestlused ● osalemine Rohelise Maakonna ja muudel viktoriinidel
<p><u>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus</u></p> <p>Taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● kodanikujulgus ● enesedistsipliin ● enesekehtestamine ● kooli kodukord

<p>põhimõtteid ja mehhanisme ning kodaniku- algatuse tähtsust, tunneb end ühiskonna- liikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengu- suundadele.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● kodu- ja pereväärtused ● koostöö lastevanematega ● töökuse väärtustamine ● ühiskonnas toimuvaga kursis olek ● tegutsemine oma kogukonna ettevõtmistes: osalemine laulukooride, trennide, koguduste töös vastavalt huvidele ja võimetele <p>Olulisemad tegevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● noorte initsiatiivi ja kodaniku- algatuse toetamine erinevate ürituste organiseerimisel ● vabatahtliku tegevuse toetamine kogukonnapraktikas, kampaanias „Teeme ära!“, Kaitseliidu tegevuses ● demokraatia koolis: õpilaste õigused/ kohustused, õpilasesindus, varivalimised ● keskkonnaprojektid: veepäev, puude istutamine jt ● Teadlaste Öö Festival ● heategevusprojektid: Ole Hea, sõbralt sõbrale laat ● ReaaliTV arendamine ● õpilasfirmade asutamine ● äriplaani koostamine ja ettevõtluspraktika ● osalemine ENTRUMil jm-s ettevõtlusega seotud projektides ● osalemine leiutajate konkursil ● gümnaasiumi projektid: muusikal, Suur Pauk ● vabaühenduste praktika
<p><u>Kultuuriline identiteet</u></p> <p>Taotletakse õpilase kujunemist kultuuri- teadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumisladi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● paikkonna kultuuriloo käsitlemine ajaloo, geograafia, kunsti, muusika, kirjanduse lõiminguks ● uurimistööd ● muuseumikülastused, õppekäigud

<p>on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● kadri- ja mardipäeva, jõulude, vastlapäeva, riiklike tähtpäevade tähistamine ● kultuuriline mitmekesisus ● teiste kultuuride tähtpäevade tähistamine: Halloween, pannkoogijooks, sõbrapäev ● erinevate rahvuskultuuride teemapäevad ● õpilasvahetus, ekskursioonid välismaale ● õpilase kui teadliku kultuuritarbija kasvatamine, kultuurilise silmaringi laiendamine ● teatri-, kontserdi-, muuseumikülastused ● loengud ● õpilaskonverents ● oma kooli traditsioonide väärtustamine: vilistlased, sümbolika, traditsioonide hoidmine
<p><u>Teabekeskond</u></p> <p>Taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaks võetud kommunikatsioonieetika järgi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● erinevate teabekeskondade ja otsingumootorite tutvustamine ● avaliku ja privaatse, usaldusväärse ja mitteusaldusväärse info eristamine ● netikett ● koosolekud/koolitused lastevanematele ● kooli koduleht ● infokraanid ● RealiTV
<p><u>Tehnoloogia ja innovatsioon</u></p> <p>Taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● rühma- ja meeskonnatöö GoogleDrive'i vahendusel ● e-portfoolid ● Skype ● Vikipeedia ● individuaalne keeleõpe Quizlet, FlipQuiz jtkeskondades ● õpilaste ettevalmistamine elektroonilisteks eksamiteks ning tasemetöödeks (EIS) ● loovuse arendamine animafilmi loomisega

<p><u>Tervis ja ohutus</u></p> <p>Taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● koostöö Politsei- ja Päästeametiga ● loengud, kohtumised ● autoõpetuse valikaine 11. klassis ● osalemine erinevates programmides: KEAT-programmis, teemakohastel kunsti- ja filmikonkurssidel ● õpetajate, kooliõe, kooliväliste spetsialistide temaatilised vestlused ja kohtumised ● toimiv tugistruktuur, koostöö erialaspetsialistidega ● ülekoollised spordipäevad, võistlused ja matkad ● lastevanemate kool
<p><u>Väärtused ja kõlblus</u></p> <p>Taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● riiklike, rahvakalendri ja kooliga seotud tähtpäevade tähistamine: vabariigi aastapäeva aktus, kooli sünnipäevanädala üritused ● kevad- ja talvekontserdid ● omaloomingupäev ● koorilaulukultuuri arendamine: kooride osalemine üldlaulupidudel ja konkurssidel ● teatri- ja muuseumikülastused ● õppekäigud ● kooliteater ● koolisport ● kooli esindamine Eestis ja välismaal ● RRG traditsioonide hoidmine ja arendamine ● lastevanemate kool ● vanemate kaasamine kooliellu ● riigikaitse ● õpilasprojektid ja -konkursid

4. Õpilasuurimuste ja praktiliste tööde korraldus

Gümnaasiumi lõputunnistuse saamise üheks tingimuseks on lõpueksamina võrdväärnes mahus uurimusliku või praktilise töö koostamine.

Ettevalmistav kursus toimub 10. klassis. Uurimistöö teema valik ning juhendaja kinnitatakse hiljemalt 10. klassis aprilli kolmandal nädalal.

Juhendajateks on kõik pedagoogid. Ühel juhendajal saab olla kuni kolm uurimistööd.

Uurimistöö esitatakse koos juhendaja kinnitusega hindamiskomisjonile 11. klassis aprilli kolmandal nädalal.

Uurimistöö kaitsmine toimub 11. klassi õppeperioodi lõpus.

5. Ülekoooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted

Õppeaastaks planeeritud projektid kajastuvad kooli üldtööplaanis.

Ettepanekuid projektide korraldamiseks võivad esitada õpilased, ainekomisjonid jt hiljemalt kuu aega enne projekti toimumist.

Ettepanek peab sisaldama lisaks sisukirjeldusele eelarvet, ajakava ja teostajate nimekirja.

6. Õppe ja kasvatuse korraldus

6.1. Üldised alused

6.1.1. Õppe ja kasvatuse korraldus lähtub gümnaasiumi riiklikus õppekavas esitatud nõuetest.

6.1.2. Õppimist käsitletakse õpilase aktiivse ja sihipärase tegevusena, mis on suunatud tajutava informatsiooni mõtestamisele ja tõlgendamisele vastastikus toimes teiste õpilaste, õpetajate, vanemate ja üldisema elukeskkonnaga, toetudes juba olemasolevatele teadmiskonstruktuuridele.

6.1.3. Õppimises on kesksel kohal õpilaste aktiivne teadmiste konstrueerimise protsess. Selleks tuleb gümnaasiumi õppe- ja kasvatustegevusega luua õpikeskkond, mis soodustab iseseisvat õppimist, sealhulgas vajalike õppimisoskuste kujunemist.

Õppe- ja kasvatustegevuses tuleb õpilastel lasta seada oma sihid, õppida töötama nii iseseisvalt kui ka kollektiivselt ning anda õpilastele võimalus leida erinevaid töömeetodeid katsetades neile sobivaim õpistiil.

6.2. Õpikeskkond

6.2.1. Õpikeskkonnana mõistetakse õpilasi ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslust, milles õpilased arenevad ja õpivad.

6.2.2. Gümnaasium korraldab õppe, mis kaitseb ning edendab õpilaste vaimset ja füüsilist tervist. Õppekoormus vastab õpilase jõuvarudele.

6.2.3. Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel osaleb kogu koolipere. Õpikeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kannab õppekava alusväärtusi ja oma kooli vaimsust ning säilitab ja arendab edasi paikkonna ja koolipere traditsioone.

6.2.4. Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamise põhimõtted

1. Luuakse vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatuses seotud osaliste vahel.
2. Koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdõiguslikult, austades nende eneseväärikust ning isikupära.
3. Jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigus ja vastutus.
4. Märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu, hoidutakse õpilaste sildistamisest ja nende eneseusu vähendamisest.
5. Ennetatakse õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist.
6. Ollakse avatud vabale arvamusevahetusele, sealhulgas kriitikale.
7. Luuakse õpilastele võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises ning tegutseda nii üksi kui ka koos kaaslastega.
8. Luuakse õhkkond, mida iseloomustab abivalmidus ning üksteise toetamine õpi- ja eluraskuste puhul.
9. Luuakse õhkkond, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhetel, sõbralikkusel, tolerantsusel ja heatahtlikkusel.
10. Korraldatakse koolielu inimõigusi ja demokraatiat austava ühiskonna mudelina, mida iseloomustavad kooliperes jagatud ja püsivad alusväärtused ning heade ideede ja positiivsete uuenduste toetamine.
11. Korraldatakse koolielu, lähtudes rahvusliku, rassilise ja soolise võrdõiguslikkuse põhimõtetest.

6.2.5. Füüsilist keskkonda kujundamise põhimõtted

1. Kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast otstarbekas.
2. Õppes on võimalik kasutada internetiühendusega arvutit ja esitlustehnikat ning õpilastel on võimalus kasutada raamatukogu.
3. Kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus on turvaline ning vastab tervisekaitse- ja ohutusnõuetele.
4. Ruumid, sisseseade ja õppevara on esteetilise väljanägemisega.
5. Kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja -vahendeid.
6. On olemas kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui ka tunniväliselt.

6.2.6. Õpet võib korraldada ka väljaspool klassiruumi (sealhulgas kooliõues, looduses, muuseumides, arhiivides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes) ning virtuaalses õpikeskkonnas.

7. Hindamise korraldus

Rakvere Reaalgümnaasiumi õpilaste hindamise, järgmise klassi üleviimise ning klassikursust kordama jätmise ning tunnustamise alused, tingimused ja kord on sätestatud kooli hindamisjuhendis, mis on leitav kooli kodulehel.

8. Gümnaasiumi lõpetamise korraldus

8.1. Gümnaasiumi lõputunnistuse andmise tingimused

1. Õpilase kooliastmehinded on vähemalt rahuldavad või valikkursuste puhul rahuldavad või arvestatud.

2. Õpilane on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega õppeaine kohustuslikule mahule vastavad eesti keele, matemaatika ja võõrkeele riigieksamid. Võõrkeele riigieksami saab õpilane valida saksa, inglise, prantsuse, vene keele eksamite vahel. Prantsuse, saksa ja vene keele riigieksamitena saab õpilane sooritada rahvusvahelised eksamid ning valida B1- või B2-taseme eksami. Inglise keele riigieksam mõõdab keeleoskust B1- ja B2-tasemel.

Õpilased, kes on gümnaasiumis õppinud eesti keelt teise keelena, õpilased, kes on lõpetanud põhikooli vene või muu õppekeelega koolis või klassis ja on asunud õppima eesti õppekeelega gümnaasiumisse või gümnaasiumiklassi, ning õpilased, kes on vene või muu õppekeelega gümnaasiumist või gümnaasiumiklassist asunud õppima eesti õppekeelega gümnaasiumisse või gümnaasiumiklassi, võivad valida, kas sooritavad eesti keele või eesti keele teise keelena riigieksami.

3. Õpilane on sooritanud vähemalt rahuldavale tulemusele koolieksami.

Koolieksami valikud õppesuuniti

- a) reaal-loodusteaduslik õppesuund – loodusteaduste eksam, ajalugu/ühiskonnaõpetus
- b) majanduse õppesuund – majandusõpetus/inimgeograafia, ajalugu/ühiskonnaõpetus
- c) humanitaar õppesuund – kultuurilugu, ajalugu/ühiskonnaõpetus

Õpilane saab valida koolieksamiks ained, mille gümnaasiumiastme kursused on ta läbinud täismahus. Koolieksami kestvuseks on kuni 180 minutit; maksimaalne punktide arv eksamil on 100; hindamine toimub kehtiva hindamisjuhendi alusel. Iga koolieksami sisu, mahtu ja ülesannete iseloomu tutvustavad vastava ainevaldkonna õpetajad õpilastele hiljemalt 12. klassi 1. detsembriks. Õpilased valivad koolieksami hiljemalt 12. klassi 1. veebruariks.

4. Õpilane on sooritanud gümnaasiumi jooksul lõpueksamiga võrdväärse mahus õpilasuurimuse või praktilise töö, välja arvatud kooli lõpetamisel eksternina.

5. Haridusliku erivajadusega õpilasel, kellel käesolevas määruses sätestatud tingimustel kooli õppekavaga või nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud käesolevas määruses sätestatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus.

9. Karjääriteenuste korraldus

Kõik gümnaasiumiõpilased läbivad 11. klassis karjääriõpetuse kursuse mahus 35 tundi. Karjääriõpetuse konkreetne sisu on kirjeldatud karjääriõpetuse ainekavas.

10. Aineõpetaja töökava koostamise põhimõtted

Aineõpetaja töökava on dokument, mille alusel toimub õppetöö õppetunnis. Õppetunnid toimuvad koolis või väljaspool kooli õues-, projekt- ja muuseumiõppe, ekskursiooni või õppekäiguna. Töökava koostamine ja arendamine kuulub aineõpetaja pädevusse.

1 Töökava kujundatakse kooli õppekava alusel. Töökava arvestab klassi omapära ja suundumust, kooli arengusuunda ja eripära, õpilaste vaimseid võimeid ja kooli materiaalseid ressursse.

2. Töökavas täpsustatakse kooli õppekava üldosas ja ainekavas esitatut, arvestades konkreetseid õpilasi, kasutatavat õppekirjandust ja õppematerjale, õpetajatevahelist koostööd ning õppeaasta üldtööplaani.

3. Töökavas liigendatakse õppesisu ulatuslikumate õppeteemade järgi. Näidatud on olulisemad alateemad, käsitletavat põhimõistet, kasutatavad meetodid, õppekirjandus ja muu õppematerjal, seos teiste ainete ja läbivate teemadega, oodatavad õpitulemused ja nende kontrollimise/hindamise aeg ning moodused, diferentseeritud töö. Õppesisu osas kavandatakse täpselt eesmärgistatud õppeülesanded õpitulemuste saavutamiseks.

4. Töökavas kajastatakse otsuseid, mida aineõpetaja on teinud oma eripära määratledes, õppemeetodite valiku kaudu.

5. Töökava struktuur ja vorm töötatakse välja ainekomisjonides ja kinnitatakse Rakvere Reaalgümnaasiumi õppenõukogus.

11. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

11.1. Ettepanekuid õppekava uuendamiseks ja täiendamiseks võivad teha ainesektsioonid, õpilasesindus, hoolekogu, juhtkond.

11.2. Ettepanekud esitatakse hiljemalt jooksva õppeaasta 1. aprilliks.

11.3. Muudatusettepanekud arutatakse läbi ja kiidetakse heaks õppenõukogus, õpilasesinduses ja hoolekogus.

11.4. Kooli õppekava ja selle muudatused kehtestab direktor.

Lisa 1. Kohustuslike ning lisakursuste jaotus õppesuundades

MAJANDUSE ÕPPESUUND										
	RIIKLIK ÕPPEKAVA		LISA- KURSUSED		10. klass		11. klass		12. klass	
Emakeel	11		2		4		4		5	
A-võõrkeel	5		8		4		4		5	
B-võõrkeel	5		4		3		3		3	
Matemaatika (kitsas/lai)	8	14	2	3	3	5	3	6	4	6
Bioloogia	4				1		2		1	
Loodus- geograafia	2				2					
Keemia	3				2		1			
Füüsika	5				2		2		1	
Ajalugu	6				2		2		2	
Ühiskonna- õpetus	2								2	
Inimeseõpetus	1				1					
Inimgeograafia	1		1				1		1	
Muusika	3				1		1		1	
Kunst	2				2					
Kehaline kasvatus	5				2		2		1	
Majandus- õpetus			5		2		2		1	
Karjääriõpetus			1				1			
Praktiline psühholoogia			1						1	
Uurimistöõ alused			1		0,5		0,5			
Eneseväljendus- oskus ja avalik esinemine			1		1					
KOKKU	63	69	26	27	32,5	34,5	28,5	31,5	28	30
KURSUSTE KOGUARV	89	96								

REAAL-LOODUSTEADUSLIK ÕPPESUUND					
	RIIKLIK ÕPPEKAVA	LISA- KURSUSED	10. klass	11. klass	12. klass
Emakeel	11	2	4	4	5
A-võõrkeel	5	8	4	4	5
B-võõrkeel	5	4	3	3	3
Matemaatika	14	3	5	6	6
Bioloogia	4		1	2	1
Loodus- geograafia	2	1	2		1
Keemia	3	1	3	1	
Füüsika	5	2	2	3	2
Ajalugu	6		2	2	2
Ühiskonna- õpetus	2				2
Inimeseõpetus	1		1		
Inimgeograafia	1			1	
Muusika	3		1	1	1
Kunst	2		2		
Kehaline kasvatus	5		2	2	1
Loodusteadused, tehnoloogia, ühiskond		2			2
Karjääriõpetus		1		1	
Praktiline psühholoogia		1			1
Uurimistöö alused		1	0,5	0,5	
Eneseväljendus- oskus ja avalik esinemine		1	1		
KOKKU	69	27	33,5	30,5	32
KURSUSTE KOGUARV	96				

HUMANITAAR ÕPPESUUND										
	RIIKLIK ÕPPEKAVA		LISA- KURSUSED		10. klass		11. klass		12. klass	
Emakeel	11		2		4		4		5	
A-võõrkeel	5		8		4		4		5	
B-võõrkeel	5		4		3		3		3	
C-võõrkeel			4		1		2		1	
Matemaatika (kitsas/lai)	8	14	2	3	3	5	3	6	4	6
Bioloogia	4				1		2		1	
Loodus- geograafia	2				2					
Keemia	3				2		1			
Füüsika	5				2		2		1	
Ajalugu	6				2		2		2	
Ühiskonna- õpetus	2								2	
Inimeseõpetus	1				1					
Inimgeograafia	1						1			
Muusika	3				1		1		1	
Kunst	2				2					
Kehaline kasvatus	5				2		2		1	
Kultuurilugu			2						2	
Karjääriõpetus			1				1			
Praktiline psühholoogia			1						1	
Uurimistöo alused			1		0,5		0,5			
Eneseväljendus- oskus ja avalik esinemine			1		1					
KOKKU	63	69	26	27	31,5	33,5	28,5	31,5	29	31
KURSUSTE KOGUARV	89	96								

Lisa 2. Rakvere Reaalgümnaasiumi valikkursuste loend

	Soovituslik haru	10. klass	11. klass	12. klass
Segakoor	M, R, H	2	2	2
C-võõrkeel	M, R		2	1
Filmindus	M, R, H		1	1
Majanduse alused	R, H		2	
Riigikaitse	M, R, H		2	
Joonestamine	M, R, H		1	
Kunstikursus (joonistamine, keraamika, maal)	M, R, H		1	
Kirjandus	M, R, H		1	
Programmeerimise alused	M, R, H		1	
Liiklusõpetus*	M, R, H		1	
Õigekeel	M, R, H			1
Astronoomia	M, R, H			1

* Ei kuulu kohustusliku 96 kursuse hulka